

Kiadóhivatal:

Kaposvár, Teleky-utca 9.

Ide czimezendők az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilvántartási közlemények.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „
Egyes szám ára 10 kr.

SOMOGYI ÚJSÁG

MEGYEI- és HELYI-ÉRDEKŰ, VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: szombaton.

Felelős szerkesztő: Noszlopy Tivadar.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Lőrinc-utca 17.

Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.

Bérmunkát, küldeményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Jókai Mór.

(Mm.) Ünnepek van. Egy nemzet ünnepli önmagát. És ez nem frázis. mert szent, mert megdönthetetlen igazság az, hogy a mely nemzet elismeri nagyjait, az önmagát becsüli meg...

És e nemzet Jókainak, az író fejedelmének homloka köré fonta a dícsőségnek immortell koszoruját.

Koronás fők hajolnak meg az ő halhatatlan érdemei előtt, — a hatalmas külföld s az ő áldott, az ő szeretett hazája behódolnak csodás szellemének.

S midőn egy ország örömköltészt vizshangozzák e hon bércei, hogy maradhatnak közönyösek mi, a vidéki sajtó szerény munkásai, s midőn egy ország a legnagyobb író, a magyar nyelv egyik legnagyobb apostolának lábai elé rakja az elismerés díszes koszoruját, — mi is örömmel csatlakozunk ezekhez, mi is igaz. szent örömmel teljesítjük honfiai kötelességünket és sorakozunk ama százazrekhez, kik nemzetünk büszkeségének, a világ egyik legnagyobb koszos írójának hosszú, boldog életét kívánnak...

Itt közöljük azt a költői szárnyalású, szépséges üdvözlő feliratot, melyet Roboz István a „Somogy” szerkesztője s Maár Gyula vármegyének költői lelkületű, aranyos tollu alispánja szerkesztettek s melyet a küldöttség élén alispán ur nyújtott át a nagy jubilánsnak.

„Nagyságos Uram!

A magyar kultúra történelmében örökké kimagasló mozzanatot fog képezni azon lelkesedés, melyvel mindenütt a merre csak magyar szívek dobognak, Nagyságodnak, a nemzet halhatatlánának ötven éves jubileumára készülnek.

A Kárpátoktól az Adriáig mindenki keresi a módját, hogy az örömnünnepből kivége a részét.

Törvényhatóságok, magánosok és testületek versengyznek egymással, hogy senki hátrább ne maradjon.

Igy Somogyvármegye közönsége a törvényhatóságok közt egyike volt a legelsőeknek, mely a folyó évi február hó 6-iki közgyűlésben elhatározta, hogy fényes írói pályád, dícsőitőse ünnepet ül, hogy Téged küldöttségileg üdvözlve, részt vesz a nemzet halála és elismerésében.

Az a vármegye, mely mindig a szafadságra küzdött. Csokonait, Berzsenyit ünnepelte, siet babér koszorút nyújtani azon lángelmének, mely egy félszázadot ural csodás termékenysége és örökbecsű alkotásaival.

Nem fogjuk soha feledni, hogy midőn szabadságharcunkban a jövő iránt hitünk, reményünk megtörve volt, „Csatáképeidben” Te tanítottál hitre, hazaszeretetre s egyedül vígasztalónk valál.

Midőn az irodalomban meghajlunk oktató, erkölcsnemesítő irányodnak, ugyanakkor bálmuljuk fantáziád termékenységét, búbáját, melyért Magyarország ifjúsága tömjénez és rajong érted.

A mit csak írtál, a nemzet szívéből, lelkéből merítettet s hazaszeretetünk, nemzeti erősödés és művelődésünk nevedre vall. Mert Téged nemcsak a kor küldött előre, hanem magad teremtetted, egy fényes irodalmi kort, minél fényesebbet Kazinczy óta senki nem alkotott. Ő adott nemzeti alapot; Te építettél rá ragyogó palotákat.

Ezekért szeretünk, ünnepeljük műzsádat; és szeretetünkben mennyivel szerencsésebb vagy Ovidiusnál, ki száműzetésében sóhajta irta:

„Parve nec in video sine me liber ibis
[in Urhem.]

Heu mihi, quod Dominó non licet
[ire tuo.]

A Te könyveid száz és száz kötetekben mennek be Magyarország összes városába, s ott vagy magad is velők szívében lelkünkben!

Köszönt és üdvözlő tehát Somogy vármegye közönsége országos ünnepeden melyen jelen lesznek a régi Olymp istenei, hogy ők is dícsőitősek tolladat, mely gyönyörűen rakta meg az ország összes könyvtárait.

Nekünk is ünnep lesz ez egész vármegyének területén, mert nincs palota, nincs viskó hová nagy szellemed fénye napugárként el nem hatott, s az egész vármegye fonja a babért számokra dícsőség napján, mert ha tél van is, Jókainak soha sem hervad el a virág és bostyán!

Áldás és szerencse tolladon! Fogadd ezt szívesen Somogy vármegye közönségétől.

Kelt Kaposvárott, 1893. évi nov. hó 28-án.

Somogyvármegye nevében:
Maár Gyula alispán.

A közigazgatási bizottság e hó 13-án tartja tartja január havi ülését.

Főszolgabírók választása. Az igali és tabi főszolgabírák legközelebb nyugdíjba mennek s így a csúgóval együtt három főszolgabírói állás lesz a februári közgyűlésen betöltve, melyekre Maár Gyula alispán — amint halljuk már pályálatot is hirdet. Mindez állásokra jelöltek is vannak már; így a csúgói főszolgabírói állásra Kacs Kovits Lajos helyettes főszolgabíró, — az igalira Trombi-

tás Mihály I. aljegyző — és a tabira Bernáth Kálmán árvaszéki úrnok.

A közvacsora.

A vármegyei ház nagytermében, a vilamos-lámpák nappali fényénél, — igen sikerült közvacsorát rendeztek a Mária Valéria árvaleányház javára e hó 7-én, szép-leányok közreműködése mellett, a kaposvári urnók. Már az előjelet ismét mutatták, hogy ez a mulatság egyike lesz a legsikerültebbeknek és valóban pompásan sikerült! A sikert megmutatja az a fényes eredmény, melyvel az egylet vagyona a bevétel által gyarapodott. A közreműködő hölgyek kalikóban jelentek meg. — Közreműködtek pedig, asztalok szerint: Bakonyi Ferencné, leányával Ilona k. a. — Dr. Andorka Elekné, Matolcsi Sándorné és Kramer Józsefné, Andorka Emilia, Sárközy Laura, Lajpezig Paula és Máthi Mariska k. a. — Noszlopy Tivadarné, Körmeny Elvira, Szerényi és Rottler Erzsike k. a. — Babócsay Zsigmondné és Danilovics Jánosné, Gabsovich Alda és Ulbing Johanna k. a. — Kapotsy Tevely Lujza és Perczel, Áktsné, Tevely Irén és Gaál Emilia k. a. — Fenyves Adolfné, Fuhrman Ilona, Emilia és Csák Irma k. a. — A középső asztalnál: Bogay Kálmánné és Horkay Sándorné, Tallián Ilona, Véssey Margit, Igmandy Irma és Marton Irma k. a. A pezsgős asztalnál: Szigeti Gy. Jánosné, Szigeti Sárika, Irén, Hencz Blanka és Vaszary Ilona k. a. — A csukrászdánál: Renner Gusztávné, leányával Johanna k. a. A második szobában: Schaffer Lajosné és Tevely Lászlóné, Schaffer Mariska és Szöllösy Elvira k. a. a teas asztalnál Brey Imréné. Volt sürgés-forgás a teremben; a hölgyek iparkodtak, hogy minél több jóvedelme legyen az árvaleányháznak! Es lett is szépen. A résztvevő közönség zsufolásig megtöltötte a termet s kitűnő hangulat uralkodott. Ejjékor véget ért a közvacsora és a tánc következett, mely ragyogó jókedvvel reggeli 6 óráig tartott. Az első négyest 60 pár táncolta.

A bájos hölgyek névsorát itt közöljük:

Andorka Emilia, Bakonyi Ilona, Csák Irma, Dorner Irma, Bareszöl, Fuhrmann Emilia és Ilona, Gaál Emilia, Gabsovics Alda, Haidekker Majid, Hencz Blanka, Kovács Blanka, Józsa Erzsébet, Körmeny Elvira és Szerényi, Lajpezig Paula, Major Ilona, Máthi Mariska, Marton Irma, Preiszner Irma, Renner Johanna és Stefánia, Révi Aurélie, Sárközy Laura, Schaffer Mariska, Schölebing Gabriella, Stasser Erzsike, Szarvas Irma, Szigethy Irén és Sárika, Szigethy Margit, Szöllösy Elvira, Tallián Mariska, Tevely Irén, Vaszary Ilona, Ulbing Johanna, Zemanek Azala.

Dr. Andorka Elekné, Andorka Gyuláné, Babochay Zsigmondné, Bakonyi Ferenczné, Berger Antalné, Biringer Sománé, Bogay Kálmáné, Blum Izidorné, Brey Imréné, dr. Csányi Ivánné, Danilovits Jánosné, Fenyves Adolfné, Gabsovits Károlyné, Gaál Jánosné, Gáspár Gyuláné, Geisler Jozsefné, Grünwald Lipótné, Haidkker Pálné, Hirschler Ödöné, dr. Horvay Sándorné, Krantil Károlyné, Körmeny Józsefné, dr. Krámer Józsefné, Kunfy Adolfné, Lajpezig Antalné, Löwensohn Gyuláné, Leposits Ignáczné, Marton Lajosné, Mateosi Sándorné, Máthi Ferenczné, Noszlópy Tivadarné, Politzer Gyuláné, Psik Lajosné, Pleiner Lajosné, Prilisauer Adolfné, Révy Mórné, Renner Gusztávné, dr. Szigethy Jánosné, Szarvas Lajosné, Straszerné özv. Sulzerné, özv. Simli Sándorné ödv. Sándorné, Tevel Lujza, Tevel Lászlóné, Trombitás Mihályné, dr. Vaszary Jánosné, Véssey Sándorné, Vimmer Jánosné, Zemanek Lajosné stb.

H I R E K.

Fölkérjük a t. olvasó közönséget, hogy lapunkra a mennyiben előfizetéseiket még meg nem tették volna, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek. Lapunk ezunt minden héten egyszer, szombaton fog megjelenni úgy, hogy vasárnap a vidéken is mindenütt olvasható legyen. Előfizetési ár egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Jegyzők és tanítók lapunkat 3 frtért félévre 1 frt 50 kr-ért kapják. Az előfizetési összeg a kiadói hivatalba (Teleky-utca 9. szám) küldendő.

— A Jókai ünnepélyen Somogyvármegyét Maár Gyula alispán és ifj. Folly József tiszti főügyész képviselte. Az üdvözlő iratot lapunk mai számában közöljük.

— Athelyezés. Fás Gyula m. kir. erdőgazdónokot Kaposvárról Székely-Udvárhelyre helyezte át a földmívelésügyi miniszter.

— Pataky Andor kaposvári gyógyszerész személyi jogu gyógyszerterét realjogúvá tette a belügyminiszter.

— Kinevezés. Geiger Manó, nagybeeskereki kir. segédtelekkönyvezőt a maresali-i kir. járásbírószághoz telekkönyvezőtővé nevezte ki az igazságügyi miniszter.

— Szalay Imre orsz. gyűlési képviselő a múlt héten Afrikába utazott s ott ibiszekre vadászott.

A „SOMOGYI UJSÁG“ TÁRCZÁJA.

A kalendáriomról.

(Folyt.)

Lássuk most már magát a kalendáriom-csinálás mesterségét, melyetrégenté kiválóan az asztrológusok, csillagjósok, üstek. Ezek a jó urak nem csak az ókorban, hanem a középkorban is fejedelmi udvarokban, mint tanácsadók nagy és egyes uralkodókra, néha az egész országra nézve is vezetés szerepet játszottak. Kalendáriom-gyártó működésüket hazánkban az Esmeretek Tára nem valami hízelgően jellemzi, a mikor örömmel üdvözlö a 30-as években szerkesztett Nemzeti kalendáriomról, mely nálunk „legelőbbben emelkedett ki a bitang időjegyzékek és próféták sorából, hasznos ismereteket óhajtvá terjeszteni“.

Régi naptáraink ugyanis telve vannak mindenféle haszontalan jóslásokkal és a csillagokból, égi tűneményekből kombinált tanácsokkal. Így egy XVII. századbeli löcei kalendáriom a beálló újév egészségi viszonyairól igazi demokratikus szellemben ezt írja: „Az mi az Halál szeke-

— Műkedvelői előadás volt e hó 6-án Csurgón, igen előkelő közönség előtt, a játszó hölgyek: Dombó Nélke, Fekete Ilona, Mézes Eszti és Renner Ida kamélia csokrot kaptak. A „Virág fakadás“-ban különösen nagyhatással játszott dr. Kovács Henrik orvos, a Márton szolgát. — Fekete Ilona, Mártha néni és Metzl Kamil, Péter bácsit, Melha Valdemár főgimn. tanuló igen eleven „Kis Ödön“ volt, Dinnyés Jenő Laczi szerepét, és Mézes Eszti Nelli szerepét játszottak igen ügyesen. A „Barátságból“ című darabban igen jó szalon alak volt dr. Péchy ügyvéd Meidit szerepében, a leányok közül: Dombó Nélke igen bajos naiv asszonyka szerepét, Renner Ida pedig egy nagyvilági szép asszony, igen kedvesen játszottak. Dr. Kovács Henrik jó ügyvéd alak, önfeláldozó férj szerepében és Kovács Sándor a falusi földbirtokos szerepét játszotta. A műkedvelői előadás után tánc volt, a mely reggeli 6 óráig tartott szakadatlan jókedvvel.

— Mária Valeria árvaleányház január 1894. évi január 7-én rendezett közvacsora jövedelmeinek nyilvános kimutatása:

Bevétel 1806 frt 46 kr. Kiadás 434 frt 12 kr. Tiszta jövedelem 1372 frt 34 kr. mely összegben a következő felülfizetések is befoglaltatnak:

Gróf Festetics Pál, Csépan Antal 5 frt Loeszl Géza és József 4 frt. Policzer Géza 3 frt 50 kr. Strasser Henrik 3 frt Balla Gábor, Kampel N. 2 frt 50 — 2 frt 50 kr. Geiszler Nep János, Scholcz Gyula, Schwart Ernő 2 frt — 2 frt Etter Gyula (Esztergom) Sassa László, Szabó Kálmán, Hagelman Károly, Török N. 1 frt 50 kr. — 1 frt 50 kr. Kemény Samu Grünvald Lipót, Stanbert Albert, Herzog Manóné, dr. Schön N. 1 frt — 1 frt N. N. 50 kr. N. N. 50 kr. N. N. 50 kr. Leposits Ignác 50 kr. összesen 46 kr.

A rendezőség kedves kötelességének ismeri e helyen úgy az estély rendkívüli sikeréhez adományaikkal hozzájárultaknak, miként a felülfizetőknek, — különösen pedig a Siemens és Halske cégnek, mely a villany világítást a berendezéssel együtt teljesen díjtalanul volt szíves szolgáltatni, hálás köszönetét nyilvánítani.

Kaposvár, 1894. jan. 11. A rendezőség.

— Eljegyzés. Szentmártoni Darnay Kálmán eljegyezte gyalokai Kutrovich Ella kisasszonyt, Sümeghen.

rét illeti ez esztendőben, nem csak a közönséges emberek Pajtája előtt fog forogni, de az a derék várak előtt is fog hordoztatni, melybe mind gazdagot, és szegényt, férfit és asszonyi állatot, vénet és ifjat fognak egy verembe hordani, melyet nem csak az elmúlt támadott két új tsillagok, avagy Napbéli fogyatkozás bizonyítanak, de az béess Aspectusok is igazán kijelentenek.

Másutt ismét: ... Az podegráknak is az ő kinzó idejek jelen leszen ... Hasonlóképen az vitézlő rendre is rátalál az halál és azoknak sem fog kedvezni; így az barommarha is, mind apró és nagy, igen fog döglenni.

Jó tanácsai is pl. márczius hónapra így szólnak:

Márcziusban igen bő nedvesség testben.

Te légy mértéktelen italban, ételben. Juniusban pedig: Ne bősáds véredet, ha szükség nem készted.

Ne fürödj, az hévség megbántya testedet.

Szeptemberre igen okosan tanácsolja, hogy

Jól lakjál, fürödj és légy tsinos.

Gyümölcs, madár, vadhus, édes must most hasznos.

— Lopás. A „Mária-Valéria árvaleányház“-ba e hó 10-és 11. közötti éjjel ismeretlen tettesek behatoltak s onnan özv. Vrana Lipótné gondnoknő egyik szekrényéből a fehérruhákat és aranyórákat ellopták. A tolvajokat a rendőrség nyomozza.

— Bekalts Ignác a kaposvári főgimnáziumkitűnő tanára Abbáziából, minthogy az ottani állandó nedves, hideg és szeles időjárás egészségére kedvezőtlen volt, lejjebb, délre utazott: E hó 11-én indult el a gőzhajóval Malta szigetére, hová 15-én fog megérkezni. Kíváncsok, hogy teljesen felgyógyulva, mielőbb üdvözölhessük körünkben a tanúgy e derék bajnokát!

— A Lengyeltóti kaszinó 1894. évi január hó 27-én saját helyiségeiben zártkörű tánc-estélyt tart. A rendező bizottság: Dr. Berzsenyi Gerő, Kolgyessy Kálmán Dr. Ritzinger János. Kezdeté 9 órakor. Belépti díj: Személyjegy 1 frt 50 kr., családjegy 3 frt. A tiszta jövedelem a kaszinó javára lesz fordítva.

— Meghívó. A kaposvári önkéntes tűzoltó-és mentő testület 1894. évi január hó 21-én az ipartársulati vendéglő termében Barcoza József zenekara mellett zártkörű táncestélyt rendez. Belépti-jegy személyenkint 80 kr., családjegy 1 frt 50 kr. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— Meghívó. A Karádon 1894. évi január hó 16-án a nagy vendéglő új termében rendezendő jótékony célú zártkörű táncestélyre rendezők: Benedek Jenő, Csik Gyula, Grubanovich Gyula, Gundy Gyula, Hencz László, Kovács Imre, Lemberkovich László, Lendvay József, Mühlstein Lajos, Páhook Lajos, Szalay Farkas, Schöpf Ödön, Székely Lajos, Tóth Albert, Zbinyovszky István. Belépti díj: Családjegy 2 forint, személyjegy 1 forint. A jótékony célú tevékenység a felülfizetéseket köszönettel fogadjuk. Kezdeté 8 órakor. Elszállásolásról gondoskodva leendő.

— A villamos világításra vonatkozólag a Siemens és Halske villamgyár értesíti a közönséget, hogy a próbavilágítás felszerelésén a munkások nagy eréllyel dolgoznak s pár nap múlva az összes munkálatok befejezve lesznek s hogy az ideiglenes próba világítás f. hó 20-án megkezdődik. A gyár képviselője Róthler György ur: — az ipari helyiség a városház új épületében van, hol a világításra szükséges lámpatestek megrendelhetők.

Hasonló épületes és csak a babonás hitet terjesztő dolgokat azonban még mostani naptárainkban is találhatunk, csak-hogy má már a szélesközönség jövendőmondó elkövetett szövege, az uralkodó bolygó babonája és a sok mindenféle időjósítás még a köznépnek sem igen talál hitelt. A szélesközönség jövendőmondó tisztas neve állítólagos tapasztalataival és száz évvel előre való jövendőléseivel egy-ható kapcsolatba. Nálunk már csak egy-néhány népkalendáriumban szerepel. Jósatainak a tényleges időjáráshoz csak annyi közük van, mint a megálmódott számoknak a kis lutri ternőjához, vagy az ákaclevél szokásos tépdelésének a szerelemhez. Mindnyáján értünk különben az időjósoláshoz, legalább is annyit, mint a naptár idősinálói. Jobb izlésű kalendáriamink bölcsen mellőzik is az e fajta jövendőléseket, de a legtöbb még nagyban jósol esőt, szelet, ködöt, hideget, meleget stb.

A naptár időjósloinak táborában először is ott találjuk a legkülönbözőbb szeled és vadállatokat. Szerződteve vannak a háziak közül a galambok, kakasok, a macskák és birkák; a vadak közül a darvak, halak, békák és pókok, a kik valamennyien kitűnően értenek az eső jósol-

— **Kimutatás.** Somogymegyei 1893. évi egyenes adó befizetések eredményéről. 1892. év végévi hátralék 35618 frt 36 kr. 1893. évi előadás 1.855.934 frt 98 kr. Összesen 1.891543 frt 34 kr. 1893. évben befizetett 1.874.350 44 kr. 1893. év végén maradt hátralék 17.192 90 kr. Jegyzet. A mutatózó hátralék az előírás $\frac{9}{10}$ -át teszi ki. Jegyzet. Állami végrehajtás az év folyamán nem vétetett foganatba. Magy. kir. pénzügyigazgatóság Kaposvárot, 1893. december hó 31-én Mátis pénzügyi igazgató.

— **Mária Valéria-Egylet.** Bevételei és kiadásai 1893. április 11-től 1893. december 31-ig. Bevétel volt takarékpénztári tőke és kamat 1003 frt 44 kr. földbér 160 frt — tagdíj 266 frt — butorért 5 frt — sertés és számárért 84 frt 67 kr. baromfiért 60 frt 2 kr. répaért 38 frt 70 kr. zöldségért 9 frt 20 kr. különféleért 14 frt 90 kr. összesen 1641 frt 93 kr. Kiadás volt 1240 frt 18 kr. Maradt a pénztárban 1893. decz. 31-én 401 frt 75 kr. Kaposvár, 1893. decz. 31. Parall Gusztáv, e. gazda.

— **Dr. Kacs Kovács Kálmán** földbirtokos nagybecsű munkával lepte meg a közönséget. Plutarshost görögnyelvből magyar nyelvre fordította le.

— **A csokonyai polgári olvasókör** Szalóky Dániel tanító indítványára, megrendelte Jókai összes műveinek egy példányát; ugyancsak megrendelték még a tábl. olvasókör, Jankovics Géza, Kacs Kovács Zoltán és Biderman Rezső.

— **Járványok.** A gyermekeknek a difteritisz, a felnőtteknél az influenza járvány uralkodik; ez utóbbi különösen nagyon el van terjedve Kaposvárott.

— **Szőlőszeti tanfolyamok.** Gábor József pécsi szőlőszeti- és borászati felügyelő Bárányvármegyében Pécsen, Somogymegyében Kaposvárott vinczellérek és szőlőmunkások részére 14-14 napig tartó szőlőszeti tanfolyamot tart. Pécsen f. hó 15-30-ig, Kaposvárott febr. hó 12-27-ig fog tartani a tanfolyam. Mindkét tanfolyamra jelentkezhetik minden vinczellér és szőlőmunkás ki a 20 évet betöltötte, de az 50 évet meg nem haladta és írni, olvasni tud. Az előadások és gyakorlati bemutatók — vásár- és ünnep-napok kivételével — naponta 9-11 óráig, 2-4 óráig tartanak. Minden beiratkozott tartozik a tanfolyamot végighallgatni. A tanfolyam magyar és ingyenes, de kiki maga gondoskodik ellátásáról. Jó előmenetelt tanúsított egyének bizonyítványt nyernek, melynek kiállításáért díj nem jár, azonban

a bizonyítványbélyeget az illetők fizetik. A somogymegyeiek részére rendezett tanfolyam Kaposvárott a vármegyeházánál fog tartatni és a jelentkezők is itt vétetnek föl. Fölhivatnak tehát az érdeklődő szőlőművesek és szőlőbirtokosok, hogy az újtelepítés körüli eljárások elsajátítása végett, jól felfogott érdekükben a tanfolyamon megjelenjenek, illetve vinczelléreiket elküldjék, egyszersmint felhívattak ama községek is, melyek a már meglévő vagy még ezután telepítendő községi amerikai teleppel rendelkeznek vagy fog-nak rendelkezni, hogy az eme telepek leendő kezelőit a tanfolyamra beküldjék.

CSARNOK.

Viszhang a jubelium ünnephez.

A költő tele.

Alszik még künn az élet,
Hanytalan zord a táj,
A fagyos téli képen
Rikán van némi báj.
Legtöbbször ködbe fojtja
A néma képletet,
A halál fátyolával
Födve az életet.
A sívár környezetben,
A téli ég alatt,
Csak a költő szerencsés
Hol ő él — dal fakad,
Ború, köd nem zavarja,
Nem érez hideget,
Látja ő ott mögötte
Azért a kék eget.
Tudja, hogy ott fön neki
Mindig úgy ég a nap,
Mint a szép ifju korban,
A tavaszég alatt.
Égi tűz beragyogja
A pályát, életet,
Itt lenn körébe fogja
A meleg szeretet.
É kettős verőfényen
Érnek meg álmai,
S képekké alakulva
Fakadnak dalai.
Egyre megy, lepje bár ősz,
Aggkor vagy ifjuság.
Lelkében nem hervad el
Soha a lomb, virág,
Varázsló ihletével
Megteremtheti azt,
Mi másnak rég elhervadt,
A koszorús tavaszt.

Szokolay Hermin

Tükörtörmelékek.

Irta és felolvasta a csurgói önk. tűzoltók estélyén
1893. decz. 30. Szaák Lujza.

Ismét egy év végén állunk. Ismét egy nagy halottja lesz az emberiségnek holnap, az év utolsó napján, midőn a nagy mindenség gyászoló sötétjébe pergeti utolsó napját is az ő év.

Evek, rohanó évek! Mily kérlelhetlenül hantoljátok egymás sírját, melyhez boldog reményeink röpké percei és még sajgó szívünk éles fájdalmai fűződnek! Szaguldva változtatjátok a jelent multa... Az élet hatalmas tengerének hullámtorlatában fel-felzúg a hajsza; századok, ezredek lebegnek egymás után megállapodás nélkül az örök végtelenbe!...

Mint a haldokló ember, ki élete utolsó perceiben rajongva keres enyhülést a hit megszentelő áldásában és átszellemülve az örök mindenség urának ajánlja felkét, — az emberiség is a haldokló évnek utolsó napjaira helyezte a béke és boldogság angyalának ünnepét, a karácsonyt, hogy az ő év utolsó sóhaját a szelid örömek nemes tüze fogja fel és kegyelettel temesse el nagy halottját az emberiségnek.

Az évnek legkedvesebb ünnepe a karácsony. Talán azért is bucsuzik el tőle, mint legkedvesebbjétől utoljára az ő éve Karácsony hetének vége, az ő év kimúlása.

Kinek is ne volna kedves a karácsony ünnepe? Kinek ne volnának édes örömei a karácsonyesthez fűződve? Hiszen a költő is azt énekli:

„Oh boldog, szép karácsony-este,
Egész világnak ünnepe!
Nincs oly koldus-szív akkor egy se,
Hová öröm ne térne be...
Mily szép szavak, mily égi hit tanyáz
E szép szavak reményteljes sájtelmén!
Es mégis mily sötét, mily komor
Álmok képek lebegnek el a rideg valót kutató lelki szemek előtt.

Mennyi boldogság, csillogó fényzőn övezi a nagy ünnep szelid örömeit, — mennyi csillogó hópehely szállinkozza légben élesen tükrözve vissza a boldogtalannoknak a szerencsétleneknek pillanatra feljajduló fájdalmát, hogy aztán eltemesse szelid fehér leplel a feledékenység tengerébe, halotti szemfedelét borítva rá.

E tükörtörmelékek mindegyike egy-egy elesett képe az élet színpadján élő

sához, a szelet pedig a butának tartott számár és a holló szokta előre hirdetni a mely utóbbi szél előtt esuklás között károg. Annyi igaz ebben a dologban, hogy némely állat különös magatartása éppen úgy mint a barométer állása, a levegő ényleges állapotából következik és pedig a légnyomás nagyságából, esetleg a páratartalomból — s legfőkébb annak jellemzésére szolgál, de előérzetről, vagy jósló-képességről szó sem lehet.

Eppen ilyen alaptalan egyes forduló napok jelentősége (parasztrekulák), valamint a csillagokból és a Hold fénybeli változásából következtetett időjóslás is pl: ujhald az időt megváltoztatja, első negyed megfordítja. Lehet, hogy a Holdnak van némi befolyása az időjárásra, de ez annyira bonyolult, hogy eddig a tudomány még nem sikerült e kérdésben a legesekélyebb eredményre sem jutni. A modern meteorologia, ez a 25-30 éves fiatal tudomány, azonban már is képes két-három nappal előre megjósolni az esőt, eljő az idő bizonyára, a mikor évekkel előre is kiszámíthatja majd az időjárást, melynek az emberi élet különböző viszonyaiban oly nagy fontossága szerepel van.

A mostani időjóslatokkal persze mind-

untalan felsülnek a naptárcsináló urak, őt fölötte mulatságos a dolog, midőn a különböző kalendáriomok ugyan arra az időpontra elentétes időt jósolnak. Így a Bucsánsz y-féle naptár januáriusra azt jósolta, hogy lágy idő miatt olvad a jég, míg a híres Komáromi naptár szerint ugyanakkorra erős vihar és hideg volt várható. Azt azonban uniszónó hirdetik, hogy télen különösen hideg és nyáron gyakran tikkasztó meleg szokott bekövetkezni. Persze ők is respektálják az ismeretes vers arany igazságát, hogy

Télen nagyon hideg van,
Nyáron nagyon meleg van,
Soha sincsen jó idő,
Mikor esik az eső.

Egyik naptárunk pedig a következő szellemes mondókéval tér ki az obfígát időjóslásnak:

Azt mondják, hogy az öreg
Ha sokat ásitozik
Az idő vagy úgy marad
Vagy pedig megváltozik.

Maga a kalendáriom csinálás mostanság már nem tartozik a legnehezebb mesterségek közé, mert a szükséges adatok egy része a csillagászok számításai alapján egybeállított táblákból nyerhető, a másik részét pedig egyszerűbb számi-

tások szolgáltatják. Az év berendezését és az u. n. mozgó ünnepeket a husvét ideje szabja meg, mely a niceai zsinat (Kr. u. 325) határozata szerint ama vasárnapra esik, mely a tavaszi éjnap egyenlőség (márcz. 21.) után szülő első holdtöltére következik. Husvét vasárnapja tehát legkorábban márczius 22-ére, legkésőbbben április 25-ére eshetik.

Husvét előtt 7 héttel van a farsang utolsó vasárnapja és husvét után 40 nappal van tudvalevőleg áldozó csütörtök és 50 nappal pünkösdvásárnap, pünkösdtől után a 11. napra esik urnapja. A többi keresztény ünnep évről-évre állandó. Ami még az idő e beosztásán kívül igazság és tudomány van a naptárban, az a nap és hold fogyatkozásairól, a hold négy fénybeli fázisára és az u. n. állatöv csillagokban való járására, a napok és éjelek hosszúságára és a bolygók láthatóságára vonatkozó adatokban nyilvánul. Bár a kalendáriom általában unalmas könyv hírében áll mégis a csillagos ég szemlélői és kedvelői számára az égi jelenségeket szárazon regisztráló adatok mennyi élvezetes pillanatot és tiszta örömet szerezhetnek. Maguknak a bolygóknak felismerése és megfigyelése, a melyek oly méla nyugodt fényvel bujdosnak a kaczéron

és a rideg társadalmi formák árjában uszó boldogtalanoknak, kikről még legközelebbi barátaik is azt hiszik, hogy irigylésre méltó boldog egyének jóléttel és csillogó külsővel felruházva.

I. kép. Az egyetlen fiu.

Esteledik, alkonyodik. Karácsony-este van. Néptelenek az utcák. Boldog, boldogtalan otthon van. Családapák most osztják ki az ékszert, kincset, drága czikketek ott, a hol a jólét honol s a hol terebélyes karácsonyfát állítottak. A mamák a gyermekjátékokat és új ruháskákat, a leánykák a szebbnél szebb kézmunkákat rejtegetik titkosan, várva a perczet, midőn a meglepetés, a karácsonyfa kivilágosítása bekövetkezik! Midőn mindenki ég a vágytól tudni, hogy mit hozott neki a Jézuska...

Minő öröm, mily ragyogó arczok! Mily nagy a boldogság mindenütt, még ama hajlékokban is, hová naivul mázolt fababát, izetlenül faragott és színes papírból készült holmikat, ugyan semmit sem érő tárgyakat, de jó szívvvel küld a Jézuska.

Sötét, néptelen utcán csak egy öreg ember tiporja a frisen e ett havat és sietve halad a város nyugoti részéből a keleti felé. Hogyisne sietne, — hisz a vasúthoz siet! A fiát várja. Hogyisne várná, hiszen évek óta nem látta, de azért bizonyos a felől, hogy rá ismer! Mert az apai szív csalhatatlan!

Bizony hosszú pár év volt, mióta az egyetlen fimagzat, az elkényeztetett és dédelgetett Pista fiu a fővárosba ment tanulmányait végezni. De sok is megváltozott távolléte alatt! A nagy udvarház, a virágos kert, a fényes fogat s ki tudná mi még-mind oda! De nem könnyelműség garázdálkodott a család vagyonán, nem a véletlen szerencsétlenség rombolta le a jólétet, — az önzetlen szülői szeretet áldozta fel mindenét; aranyos reményszállakkal szövögte ki a fia jövőjét, lemondva mindenéről, csak hogy egyetlen fia pályájának alapkövét megvetesse s jólétét biztosíthassa.

Korán érkezett az öreg ember a vasúthoz. De nem sokára jön a vonat. A portás megkínálja, hogy térjen be a váróterembe, de hát ő úgy találja, hogy jó neki az ambituson is. Az a tíz krajczár is jó lesz holnapra fiának jó szívarra, ha a 12 órai miséről jövő lányokat nézegetik,

keringő reszkető állócsillagok között, legalább is annyi élvezettel jár, mint egy divatos regény olvasása. A bolygók a nappal és holddal együtt a kalendarium 12 állatövi csillagzatban laknak s egyikből a másikba ivándorolnak, utazgatnak, még pedig kötött marsrutával. Az állatövi csillagok mint ismeretes a Kos, Bika, Iker, Rák, Oroszlán, Szűz, Mérleg, Skorpio, Nyilas, Bak, Vízöntő és Halak. Az ókoriak élénk fantáziája ugyanis egyes csillagesoportokból állati alakokat teremtett s ez állatról nevezte el az illető csillagzatot, így nyerte a népszerű Nagy-medve is a nevét.

A nap e tizenkét csillagkép mind-egyikében egy hónapig tartózkodik s így 12 hónap alatt végig vizitel mind a 12-nél azért nevezték el az egyes hónapokat még ama csillagzattól is a mely között a a nap az illető hónapban található. Márczius a Kos hava, mert a nap márcziusban lép a kos csillagai közé; Április a Bikaé stb. A hold már csak 2—2 napig tartózkodik egy-egy csillagképben, mert neki 30 nap alatt kell az egész állatövet végig látogatnia. A naptárban mindegyik állatövi csillagzatnak meg van a maga külön jegye, mely az egyes napok rova-

a kik évek óta dévajkodva kérdegetik tőle: hogy van a Pista? — Mikor jön már haza a Pista? Inkább a perronra való belépésnél megtakarítja a tíz krajczárt, majd csak vár ő ott kinn.

Erősebben kezd lüktetni szíve felé a vére... Távolról hallik már a vonat dübörgése! A vonat éles füttye hasítja át a levegőt. Nini! hiszen a fénye is látszik! Ah, itt van, megérkezett! Keresi fiát a harmadik osztály megnyílt coupéinak ajtajánál, de csak nem tudja felfedezni. Nem jött volna el?! Vagy tán a másodikon utazott?! Hiszen igaz, tiszt lett, annak bizonyosan nem is szabad máshol járni.

E közben oda omlik keblére egy karcsu, fényes, aranyos ruházatu deli alak, igazi nagy ur, fehér keztyűkkel. Bizony nem merné ráfogni, hogy az ő fia, ha az öleléséből ki nem érezné, hogy ő az. Haza siet vele! A legrövidebb utat választja, csak hogy minél előbb megmutathassa az ő élete párjának, hogy milyen deli férfiúvá lett az ő szemefényök... a Pistika!

— Hosszunak tetszik ez az út kedves apám; mintha a mi házuk közelebb esett volna a vasúthoz?

— Hosszu biz ez, hosszú, de azért választottam ezt az utat, — felel kitérőleg az öreg — mert itt többen látnak téged, mert büszke vagyok ám rád, de hát még anyád ha meglát.

— De kedves apám, hiszen egy lélek sem jár az utcán, mert karácsony estéje van, aztán meg olyan sötét van, mint a szurók.

— Gyere csak utánam, már itthon vagyunk!

— Hiszen ez nem a mi házuk, annak nagy kapuja volt, ez meg egy kis ajtó, a mi előtt állunk.

— Minek is nekünk öregeknek az a nagy ház, édes fiam, te nem voltál itthon, hát meghuiztuk magunkat egy kis szobában. Aztán meg én is, anyád is betegesek voltunk, több volt a kiadás, no meg a sok éli ruha, kis hugod neveltetése... — beszél zavarral, mentegelve magát egymás után az öreg ur! Pedig szegénynek olyan kopott volt a ruhája, hogy Pista meglepetve vizsgálta kinos sejtelmmel. — Belépnek: Bizony bátorítani is kellett azt a szerény egyszerű öreg asszonyt, a ki érkező fia kedvencz ételei készítésébe volt elmélyedve, hogy meg merje ölelni azt az aranyos ruhás urat: pedig hát a szíve oly erősen dobogja, hogy ez az ő bálványozott magzata.

tában jelzi a hold járását. Innen olvassák ki s jegyzik föl sok vidéken az ujdonszülöttekre nézve még ma is, hogy milyen jegyben születtek. A kalendarium révén az állatövi csillagok az égen is könnyen feltalálhatók. A legszebbek ép most tél idején pompáznak odafenn. Ott ragyognak, tündökölnék fényesen, gyönyörűn. A ki megismerkedik velök, bizony meg is szereti őket, nevüknél szólítja bizalmasan és meg nem állja, hogy újra és újra hozzájuk ne forduljon tekintetével és el ne merüljön nézésükbe. A csillagos ég a földi emberre nézve a természet költészete, rajta mindegyik csillag egy-egy szép költemény, fonszígyes alkotás, melyet méltán csodált, imádozt és ruházott föl emberföltötti erővel az ó-kor naiv emberisége. Persze a mai felvilágosodott, de egyszersmind prózai kor emberének már nincs ideje a csillagos égre föltekinteni szépségeit észrevenni, de meg szüksége sincs többé az ég lakóira, hogy az időben tájékozódjék. Itt a naptár, itt az óra!

Mohácsi.

Vége.

Mikor aztán a viszontlátás örömei lecsendesültek, az apa és anya kielégítette egy pillanatra a tudakozás vágyát, meg szabad szólalni kis hugának is, ki gyermekes odasimulással azt susogja a fülébe: „Ugyan Pista bácsi, mit hozott a karácsonyfára?”

Es annak az aranyruhás urnak a szíve összeszorul, hamarjában nem tud választ adni, hiszen azoknak, a kik érte lemondtak a nagy lakásról, virágos kertéről, cselédtartásról, jó ruházatról — ő azoknak semmit, épen semmit nem hozott. De választ kell adni, nem hagy nyugtot neki a kiesi kérdő tekintete és lehangoztatott válasza a sürgetésre: „A jó istenke elküldte azt a te papádhoz, meg is fogod kapni eszi harangszókor!”

— Oh nem! A Jézuska nem küldött semmit a papához, még pénzt sem adott neki, hogy vehessen nekem ez idén karácsonyra új ruhát!

— Küldött bizony, édes hugon, hanem a Pista bácsinak kellett az arany bojtra és paszomántra!

A kis leány épen úgy nem tudta megérteni, hogy miért csordul ki a bácsi könnye szavakkal egyidejűleg, valamint az édes apa nem tudta megérteni azt, hogy a Pista miért nem akar abból a szűk szobácskából kimozdulni s az ő tervei szerint elcsátgatni azon leánykák ablaka alatt, a kik tőle évek óta kérdegetik, hogy: „Hogy van a Pista? Mikor jön haza a Pista?”

Polyt. köv.

Szerkesztői üzenetek.

Munkatársaink, kik vácskeket küldtek, be hozzánk, szíves türelemre kérjük; egyelőre nem közölhetjük, de a sor rá kerül valamennyire.

B-t. Méltóságod levelére legközelebb válaszolunk.

„Hová jutottam...” — a papirkosárba!

A kis lutri legutóbbi huzásai.

Prága:	1	56	28	4	69
Lemberg:	28	55	16	80	76
N.-Szeben:	5	32	74	29	54

Gabona árak.

Buza	6 frt 80 kr.
Rozs	5 frt 40 kr.
Árpa	5 frt 80 kr.
Zab	6 frt 20 kr.
Kukoricza	4 frt 30 kr.
Hajdina	7 frt 20 kr.
Bab	5 frt 20 kr.

Vonatok menetrendje.

Indul Kaposvárról:

Zákány felé, személy v. d. u.	3 48 perckor
„ „ „ reggel	8 óra „
„ „ „ éjjel	3 „ 38 „
„ „ „ gyors v. d. p.	6 „ 49 „
Dombóvár felé, szem. v.	éjjel 1 „ 23 „
„ „ „ gyors v. d. e.	9 „ 24 „
„ „ „ vegyes v.	10 „ 46 „
„ „ „ este	8 „ 8 „

2083 szám
tk. 1893.

Árverési hirdteményi kivonat.

A nagy-atádi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Muzsek Erzsé végrehajthatónak özv. Vollus Albertné szül: Novák Verona végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nagy-atádi kir. járásbíróság területén levő Babócsaközségben és határában fekvő a babócsai 213 sz. tjkben A + alatt foglalt 137 a hrsz. ház udvar és kertre a ház közös 787 frtban a 134/a hrsz. kertre 11 frtban és a babócsai 182. sz. tjkben A + alatt foglalt 1744 hrsz. szőlőre 52 frtban ezenfelül megállapított kiállítási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1894 évi márczius hó 12 napján d. e. 10 órakor Babócsa község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 78 frt 70 kr. 1 frt 10 kr. és 5 frt 20 krt.

készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt Ig. min. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kikiállított kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Nagy-Atádon 1893. november hó 21-én.

A kir. bíróság mint t. kir. hatóság

Loeszl,

kir. aljbíró.

A czimbalom-tanításban

mérsékelt ár mellett, alapos oktatást ad kotta szerint is, alulirott czimbalom művész, ki már e téren sikerrel működött s legutóbb Angliában is köztetszés mellett játszott.

Horváth István.

Lakik Kaposvárott, Zárda-utca 17. sz.

Kárpitos műhely, épület és butorgyár

Kaposvár, Korona-utca 7. szám (Darnay fivérek házában.)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az eddigi butorraktáramat meg-nagyobbitottam és hogy a concurrenziát kiállhattam **gőzerőre** berendeztem, hogy saját készítményű butorokkal a nagy közönség kívánczmainak eleget tehessek.

Ezek után elvállalok bárminemű nagyobb szabású asztalos munkát ugymint: egész épületekhez szükséges asztalos munkák előállítását a legszolidabb kiállítással a legjutányosabb árakon.

Készletben tartok saját készítményű teljes szoba berendezéseket a legegyszerűbbtől a legfinomabbig.

Mindenemű **ebédlő, háló, nappali és salon** berendezéseknek bármi féle formában leendő előállítását a legizlésebben és legjutányosabban elvállalom.

Kárpitos műhelyemben készülnek mindenemű kárpitos munkák. Ezen szakból, elvállalok szobák berendezését, kárpitolását és butorok csomagolását.

Gyáramban készült löször, tengorifű és ruganyos ágybetétek, különféle divánok, ugymint magas tölgyfa ebédlődiván, ottomán és salon garnitúrák raktáron tartatnak.

Vasbutor, hajlitott butor és képek raktáramban feltalálhatók.

Elvállalok mindenemű butor és kárpitos munkák javítását.

A midőn még a n. é. közönség figyelmét felhivom raktáram és gyáram szives megtekintésére — pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

PETERKA JÓZSEF,

kárpitos.

MAGYAR JÁNOS

könyvnyomdája, „Somogyi Ellenőr“ és „Somogyi Ujság“ kiadója

Kaposvárrott, Teleky-utca 9. sz.

A nagyérdemű közönség bocsés figyelmébe ajánlom a legujabb betűkkel dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁMAT

hol minden a nyomdászati szakba vágó munkákat izléseesen és tisztán kiállitva készitek.

Magamat, valamint üzletemet a n. é. közönség figyelmébe ajánlva, maradtam

teljes tisztelettel

MAGYAR JÁNOS.